

TEMERINI ÚJSÁG

XXV. évfolyam 1. (1240.) szám

Temerin, 2019. január 10.

Ára 50 dinár

Kapós volt az ingyen halászlé

A Kárász SHE vasárnap 30. alkalommal főzött a polgároknak

Halászléporciózás katolikus karácsony böjtjén

A Kárász Sporthorgász Egyesület szervezésében december 24-én és 2019. január 6-án böjti halászlét főztek a Dózsa György utcában.

– Immár másfél évtizede, hogy a katolikus és a pravoszláv karácsony előtti napon ingyen halászlévet főziünk és osztunk szét a polgároknak. A vasárnapi, a január 6-ai éppen a 30. alkalom volt – mondja Ljubomir Ljubičić, az egyesület elnöke. – Mindkét alkalommal ugyanannyi és ugyanolyan fajta halból főztük az azonos mennyiségű ételt – a két napon összesen mintegy 1000 litert. Az ízletes ételt mindkét böjti napon 4-4 üstben főzték kiváló halfőző szakácsaink, úgy mint Pásztor Róbert, Zlatko Perkućin, Gusztón András, Kálmán Zoltán stb. Mindennek a legfontosabb része az egymás iránti tisztelet. Ezért nagyon hálásak vagyunk a jó szándékú embereknek, de a megmozdulásunkról tudósító újságíróknak is. A továbbiakban is folytatni szándékozunk a jótékonyági megmozdulást, és azt majd idővel átruházzuk az utánunk jövő generációk tagjaira is.

– Az ingyenes halászlé főzésének szervezésekor felmerült bennünk, hogy talán az egyesület új székhelye előtti térre, a Dózsa György utcába, az egykori Csévári-féle vegyesbolt elé nem jönnek el az emberek – mondja Pásztor Róbert, a községi képviselő-testület elnöke, és egyben a horgászegyesület titkára. – Múlt év december 24-én és múlt vasárnap is 130 kiló hal került az egyenként mintegy 100 literes négy üst-

be. Adagonként 6-7 deciliter halászlévet számítva, mintegy 600-700 porciót osztottunk szét. Nagyon elégedettek vagyunk az érdeklődéssel, s talán az elmúlt évek során még egyetlenegyszer sem sikerült ennyire rövid idő alatt szétosztani az ételt. December 24-én 10 órára már a főztünk zömét kiosztottuk, de múlt vasárnap sem volt ez másképpen. Szíviünket-lelkiünket főztük az ételbe. Igaz, hogy családukkal tölthető időnkét rövidítettük meg a főzéssel, de úgy véljük, hogy megérte, mert jónak lenni jó. Most is sok egyedül, párban élő, idős embernek az asztalára kerülhetett ízletes böjti étel.

A rendezvény fő szponzora ez alkalommal is a helyi önkormányzat volt.

mcsm

Sem tűzijátékból, sem petárdákból nem volt hiány az újévi és karácsonyi ünnepek Sidején, és ünnepnapok is bőven rendelkezésre álltak, pihenésre is jutott idő. Varga Zoltán január 1-jén délelőtt készítette a fenti felvételt az elnéptelenedett piacterről.

Várják a bormintákat

Január 19-én szervezi meg a Kertbarátkör a sportcsarnokban a XXI. Vince-napi Nemzetközi Borfesztivál és Borkóstolót. A versenyborok mintáinak átvétele a hazai és helyi borászoktól január 9-én és 10-én (szerdán és csütörtökön) 8-tól 18 óráig, a külföldi kiállítóktól pedig 11-én (pénteken) történik az Ifjúsági Otthonban (Újvidéki u. 403.).

A borok elbírálása január 12-én (szombaton) 11 órakor kezdődik, eredményhirdetés és díjkiosztás pedig január 19-én, 14 órakor a sportcsarnokban, egész napos borkóstolás keretében, ugyanott.

A borversenyen való részvétel feltételei: minden mintából három 0,75 literes palackot kell átadni, minden üvegen fel kell tüntetni a borász nevét, lakhelyét, a bor fajtáját és évjáratát. A házasított boroknál is kéri a fajta megjelölését. A bírálat szervezéséhez 500 dináros támogatással kell hozzájárulni mintáinként. A termelőnek vagy átadónak személyi igazolvánnyal kell igazolnia magát. A részvételi szándék és a borminták bejelentése Halápi Lászlónál a 069/150-0104-es vagy Horvát Lászlónál a 063/826-0675-ös mobilszámon, e-mail: kertbaratkor@parabolanet.com. A tavaly megtartott borversenyen a nemzetközi zsűri 697 mintát értékelt.

Kezdődhet a Kókai iskola felújítása

Az önkormányzat kérelme után a Köztársasági Közberuházási Igazgatóság az év végén jóváhagyta a kormány részéről a Kókai Imre és a szőregi iskola felújítására adott támogatást. A jóváhagyással a község előtt megnyíltak a feltételek a felújítások lebonyolításához szükséges közbeszerzési eljárás lefolytatására, minek során kiválasztják a legjobb feltételeket kínáló kivitelezőt.

Tükröződnek a magyar érdekek

A községi képviselő-testület elnökével beszélgettünk

Számos fordulatot mutatott az elmúlt év az önkormányzat munkájában. A képviselő-testület ülésein hozott döntések meghatározói voltak a városfejlesztés, a közélet és a civil szféra működésének. Bár a hatalmon levő és több párt alkotta koalíciónak – melynek része a VMSZ és a VMDP alkotta választási összefogás –, döntő többsége van a határozatok meghozásakor, az ellenzék is hallatja szavát. De vajon miként értékeli a mögöttünk levő év önkormányzati munkáját Pásztor Róbert, a képviselő-testület elnöke?

– Az elmúlt évben kilenc önkormányzati ülésünk volt. Az elsőt március elején tartottuk, amikor is kiigazítottuk a 2018. évi községi költségvetést, a népjóléti juttatások elosztásában bekövetkezett változások miatt, és megvitattuk a községi alapítási közvállalatok és intézmények előző évi munkáját. Ezen az ülésen döntöttünk arról is, hogy a község 80 millió dináros kölcsönt vesz fel az új szennyvíztisztító építésének előkészítésére. Szerencsénkre nem vettük azt fel, mert időközben megindultak a tárgyalások a tartományi és a köztársasági kormánnyal a szennyvíztisztító építésének jórészt állami kasszából történő finanszírozására. Jók a kilátások arra, hogy a tisztító két éven belül meg is épül. Fontosnak tartom, hogy ekkor született döntés arról is, hogy a gyermekszaporulat érdekében az önkormányzat egy helyett két mesterséges megtermékenyítés költségét vállalta – mondta beszélgetésünk elején a képviselő-testület elnöke.

– A képviselő-testület későbbi ülésein is fontos döntések születtek a közvállalatok munkájával kapcsolatban, az ármódosításokról, a szennyvízcsatorna építésének folytatásáról és ennek a munkának a közművállalatra való átruházásáról, mivel a megelőző évben megszűnt a területrendezési szakigazgatóság. De az ésszerűsítésre való törekvés során épp a legutóbbi ülésen döntöttünk a Fejlesztési Ügynökség megszüntetéséről is, és tevékenységét a közigazgatási szolgálat fejlesztési osztályához csatoltuk.

• Tavaly két alkalommal is módosították a község rendezési tervét. Miért volt erre szükség?

– Új ipari negyedek megnyitását tervezzük, és ezek javára történt a módosítás. Járek bejáratánál van egy közel száz hektáros állami földterület, itt kívánunk új ipari negyedet létesíteni. Jövőre itt épül az új körforgalmi út, amely idővel része lesz az Újvidék felé vezető gyorsforgalmi, majd a Temerint megkerülő, és az ipari negyedekbe vezető útnak is.

– A másik szempont az eddigi, magánkézen levő utcáreszek felvásárlás útján községi közterületté való nyilvánítása volt. Még a szocialista időkben, az öngazgatás idején a polgárok tulajdonát képező telekrészeket „közérdekből” kisajátították, melyekre a károsultak most igényt tartanak. Több száz ilyen kisebb-nagyobb telekrész van, melyeket az önkormányzat a pereskedés elkerülése végett közös megegyezés alapján megvásárol. Negyven-ötven éves gondok orvoslásáról van szó

• A gyermekszaporulatot miképpen kívánják előmozdítani?

– Létezett egy korábbi döntés, amelynek értelmében a harmadik, negyedik és minden további újszülöttnek községi támogatás járt. A legújabb döntés értelmében minden újszülöttnek jár az egyszeri községi támogatás. Legyen az a második vagy a harmadik gyerek. A szülők vegyék észre, hogy az önkormányzat, ha szerény eszközökkel is, de hozzájárul minden egyes gyermekvállaláshoz.

• Hogyan ítéli meg az ellenzék magatartását?

– Általánosságban korrektnek mondhatom. Egy képviselővel van gond, aki kétszer is el lett távolítva az ülésteremből. Nem azért, mint mondja, mert rámutatott a község munkájában való törvénytelenésekre, hanem

Agromashexpo Budapesten

Tekintse meg Ön is a budapesti Agromashexpót! Január 24-én autóbussz indul Temerinből. Korlátozott utasszám, kötelező helyfoglalás. Helyfoglalás a 069 5565677-es mobilszámon Fehér Kálmán helyi falugazdásznál, vagy személyesen a temerini falugazdász-irodában, a Kertészlakban (Néprfront utca 82.), csütörtökön 9–15 óra között. Részvételi díj 1600 dinár, ami az útiköltséget és a belépőt foglalja magában.

K. R.

azért, mert mindkét alkalommal személyesen sértegette a polgármestert és a képviselő-testület elnökét. Az rendben is lenne, ha az ellenzék bírálná, még inkább, ha segítené a közügyeket érintő döntések meghozatalát. Véleményem szerint egy erős ellenzék csakis jobb munkára ösztönözné a hatalmat gyakorlókat.

• Megítélése szerint hogyan tekintenek a polgárok az önkormányzat működésére?

– Az önkormányzat működése legjobban a közvállalatok és az intézmények működésén keresztül tükröződik. Örömmel mondhatom, hogy az intézményeinket felújítottuk vagy felújítás alatt állnak. 2019 folyamán minden oktatási intézmény energiatakarékosság szempontjából fel lesz újítva. A Kókai iskolára csaknem egymillió euró értékben már ki lett írva a közbeszerzési pályázat, hasonlóan a szőregi iskola felújítására is. A temerini óvoda bővítésére megvásároltuk a szomszédságban levő Pekarić-féle házat. A szerb kormány ráeszmélt arra, hogy a temerini község évekig elhanyagolt volt. Most a támogatásokból fokozatosan behozzuk a lemaradást.

• A VMSZ és a VMDP a hatalmi koalíció tagja. Az I. helyi közösség és a magyarság szempontjából a 2018-as évben több fontos döntés született. Mit tudna kiemelni?

– A hatalmi koalícióban építő jelleggel komolyan részt veszünk. Toleránsak vagyunk és hajlunk a kompromisszumok felé. Egy dologban azonban nincs megalkuvásunk. Ez pedig a magyar érdekek képviselése. Soha sem fogunk beleegyezni abba, hogy csorbuljanak a magyar érdekek. Csak egy példát említek. Nyilván nincs az országban még egy olyan önkormányzati koalíció, ahol a hatalmi szövetség bármelyik tagja ne szavazna a koalíció javaslatára. Esetünkben ez megtörtént, amikor az állattartás feltételeiről szóló legújabb szabályzat volt a napirenden. Ugyan a többség megszavazta, mi nem értettünk egyet azzal, hogy a település, többségében magyarok lakta peremterületein, a gazdasági udvarokban ne lehessen két tehénnél többet tartani.

– És még valamit hadd említsek meg! Magyar szempontból fontos a helyi közösség területén történő minden tevékenység. Legyen az óvoda- vagy iskolakorszerűsítés, a ravatalozó építésének befejezése, vagy a helyi közösség épületének soron levő felújítása, valamint a civil szervezetek támogatása és fejlesztése. Kezdeményezni fogjuk, ami már csak az idén valósulhat meg, hogy a központban levő Szabadság emlékműre kerüljön még egy tábla a totalitárius rendszerek áldozatainak emlékére – mondta befejezésül Pásztor Róbert, nem titkolva, hogy elsősorban kikkre gondol.

G. B.

42 kereszteleés, 101 temetés

2018. évi egyházközségi összefoglaló

Az óév utolsó napján, az év végi hálaadó szentmisén Szügyi László főesperes-plébános az egyházi anyakönyv és az egyházközségi iroda bejegyzései, valamint a katolikus közösségben folyó tevékenység alapján visszatekintett az elmúlt év eseményeire, és szólt az egyházközséggel kapcsolatos várható eseményekről. Elmondta, már tavaly is megfigyelhető volt, hogy nemcsak csecsemőket kereszteltek, és az esküvőket sem mindig előzte meg jegyesség. Ez a múlt évben is kifejezettebb volt, mint korábban.

A gyermekáldás is gyakran előbb érkezik az egyházi esküvőnél. Egyedül az egyházi temetések száma igazodik megközelítően a valós helyzethez, a helyi magyarság demográfiai fogyatkozásához, de tükrözi az elvándorlás okozta fogyatkozást és a nemzet öregedését is. 2018-ban csaknem két és félszer több volt a temetések száma, mint a kereszteleéseké (ám a megkereszteltek száma nem fedi a tavaly születettek számát). A plébániai statisztika szerint az egyházközség területén 2018-ban összesen 42-en részesültek a keresztség szentségében – 20 fiú és 22 leány –, míg 2017-ban 48-an. Ám nem voltak mindnyájan temerini lakosok, több külföldön élő hívő megkeresztelni hazahozza gyermekét.

Az 1 évnél fiatalabb megkereszteltek száma 36 (előző évben 38) volt, 1-től 7 éves korig 5, hét éven felüli egy volt. A leggyakoribb nevek: Viktor (3), Hanna (2) Szófia (2). Egyháziilag törvényes házasságból 38, polgárilag törvényes házasságból egy, és házasságon kívül 3 gyermeket kereszteltek. Az iskolai hittanos gyerekek száma 427 volt, közülük 403 járt plébániai hittanra.

Első gyónó tavaly 39 volt (előző évben 51), 15 fiú és 24 lány; **elsőáldozó** 49 (37), 25 fiú és 24 lány; **bérmálkozó** 51 (59), 25 fiú és 26 lány. **Egyházi házasságot** 21 (22) pár kötött – közülük 10-en nászmisével, 8-an ünnepélyesen, hárman pedig rendezték házasságukat. Tavaly 19 pár római katolikus szentségi házasságot kötött, 2 pár pedig vegyes házasságot.

Egyházi temetés 2018-ban mindössze 101 (122) volt, 49 (53) férfi, 51 (69) nő és egy csecsemő. **Szentségekkel ellátva** 15-en (31) hunytak el. A legidősebb elhunyt 93 éves, a legfiatalabb 18 éves volt. A halál leggyakoribb oka végelgyengülés, szívbetegség, valamilyen daganatos megbetegedés, továbbá agyvérzés, tüdőbetegség, szélütés volt. Az egyházat a Családi könyvbe jegyezve 977-en (1084), külön adománnyal 305-en (199) támogatták. Az egyházközséget tavaly is támogatta anyagilag az önkormányzat, amit a plébánia nyilvántartásának felújítására és a toronyba vezető létra cseréjére költöttek. A gyerekek karácsonyi csomagjait is az önkormányzat adományozta.

László atya sajnálattal szólt arról a mulasztásról, amit a **külföldre költöző fiatalok** igen gyakran elkövetnek. Házasságkötésre vagy kereszteleésre hazajönnek, itthon ünnepelnek, ám egyháziilag új lakhelyükön nem jelentkeznek be. Németországban például attól tartanak, hogy egyházi adót kell fizetniük. Ha hazajönnek, az anyakönyvezéskor gondok adódnak, mivel hiányoznak a lakhelyükön kiadott egyházi okmányaik. Az atya arra kérte az itthon maradt hozzátartozókat, hogy tájékoztassák a fiatalokat: jelentkezzenek be hitük szerinti legközelebb levő templomba, amivel sok későbbi kellemetlenségtől mentesülnek.

Az egyházközségben a világegyházzal és az egyházmegyével egységben **sokrétű lelkipásztori és közösségi tevékenység** folyik, megtartják a szabályok szerinti ünnepeket, és őrzik a hagyományokat is. Templomaink tavaly is helyet adtak az egyházi jellegű hangversenyeknek, volt hittantábor, zarándoklat Tekiára és Doroszlóra, aktívan működött a Caritas szeretetszolgálat: a szegény sorsú gyerekeknek Mikulás-ajándékot osztottak, a családoknak pedig karácsonyi és húsvéti csomagot készítettek. A rászorulóknak rendszeresen osztanak ruhaneműt. Ünnepekre megjelent a Temerini Harangszó c. tájékoztató kiadvány, a hívek előfizettek a Hitéletre és a Hírvivőre is. Tavaly megújult a kálvária, és a plébániatemplomban a Betlehem is.

Az évzáró hálaadó szentmisén a plébános atya **köszönetet mondott** az önkormányzatnak, valamint mindazoknak a személyeknek, iparosoknak, vállalkozóknak, akik az egyházközséget anyagilag vagy más módon támogatták.

G. B.

Hányan távoztak külföldre?

December 28-án tartotta 30., egyben az óév utolsó ülését a községi képviselő-testület. Mindössze hat napirendi pont szerepelt terítéken, ám a levegőben lógott a bővítés, ami meg is történt. Dejan Bradaš (SNS), a községi tanács művelődési, civil szervezetek és ifjúsági kérdésekkel megbízott tagja személyi okokra hivatkozva benyújtotta lemondását, amit az ülés során a képviselők el is fogadtak. A községi tanács javaslatára bővítették a napirendet a községi válságtörzs 2018. évi munkájáról szóló jelentés, valamint a 2019. évi program besorolásával. Robert Karan immár 23. alkalommal kérte a városi vezetékes víz háztartási használatra történő megtiltását, amit ismételten nem támogattak a képviselők. Karan beadványának indoklását kibővítette azzal, hogy Svetomir Stojanović, a közművállalat igazgatója elismerte, a csapvízben az ammónia koncentrációja és az egyéb káros anyagok jelenléte a megengedettnél nagyobb, ezért az előírások szerint fogyasztásra alkalmatlan.

A 2019–2021. évi időszakra vonatkozó helyi foglalkoztatási cselekvési terv kapcsán az ellenzék részéről elhangzott, hogy a foglalkoztatással kapcsolatosan közölt statisztikai adatok nem tükrözik a valóságot. Nem tudni, hogy ideiglenesen vagy tartósan munkát keresve hányan hagyták el a községet. Becslések szerint számuk 2,5–3 ezer lehet. Jó részük Németországba, Ausztriába, Olaszországba, Angliába, a skandináv országokba költözött. Nagy részük munkanélküli volt.

A községet kormányzó koalícióban levő VMSZ részéről elhangzott a kérdés, hogy a foglalkoztatás segítésére kiosztott hétmillió dinárt a cégek miként hasznosították, illetve hányan maradtak meg munkahelyükön azok közül, akik foglalkoztatását a község támogatta. Félő ugyanis, hogy egy részük a szerződés lejártát követően felmondást kapott. Jó lenne, ha a jövőben a szubvenciót kiosztó bizottság előzetesen kérné a támogatásért folyamodóktól az ily módon eddig alkalmazottak névsorát. A javaslatot a polgármester is támogatta.

A képviselők ellenvetés nélkül elfogadták a községi Fejlesztési Ügynökség 2018. évi munkaprogramjának és pénzügyi tervének megvalósítását, majd döntöttek az ügynökség megszüntetéséről, eddigi tevékenységét a községi közigazgatás veszi át. A vitában az ellenzék politikai háttérrel vélt felfedezni. A képviselők az ülés végén felmentették megbízatása alól az ügynökség igazgatóját, az igazgató- és a felügyelőbizottság tagjait.

G. B.

Bioshop Matson Temerin

Petőfi S. u. 56., 8-18 óráig 060/343-49-65

Bioboltunk egészséges életmódhoz szükséges termékeket kínál:

* Diabetikus termékek – csökkentett szénhidrátartalmú termékek (cukor-, fehér liszt-, tészta- és kenyérhelyettesítők, 100 százalékos gyümölcslevek hozzáadott cukor nélkül, édességek szteviával, biorágcsák...)

* gluténmentes termékek és ételadalékok (lisztkeverék, tészták, kekszek...)

* közel 90 fajta gyógynövénytea kímérésre

* laktózérzékenyeknek tejpótlók

* induló vegetáriánus program

* fűszerek nagyszámú választéka

* gyógynövényalapú kozmetika (samponok, szappan, púder, krémek...)

Vásárolok régi mélyhűtőket, frizsidereket, mosógépeket, tévéket, tollat. Házhoz jövök, azonnal fizetek.

Telefon: 062/133-22-69

Kezdődhet az új tisztító építése

A helyi önkormányzat képviselői november végén a Környezetvédelmi Minisztériumban látogattak, ahol Filip Abramović miniszterhelyetttel tárgyaltak a kilátásba helyezett új szennyvíztisztító építéséről. Milyen eredménnyel járt a megbeszélés – kérdeztük Gusztón Andrászt, a temerini községi tanács környezetvédelmi megbízottját.

– Tulajdonképpen az egész idei év az új szennyvíztisztító megépítése körüli egyeztetésekkel múlt – mondta beszélgetőtársunk. – A tavasszal jártunk először Goran Trivan miniszternél, aki akkor elégedetten nyugtázta, hogy Temerinnek teljes tervdokumentációja van a 18 000 lakost kiszolgáló tisztító építésére. Már akkor megígérte, hogy az építéshez való hozzájárulás bekerül a minisztérium költségvetésébe. Ezt megerősítette októberben is, amikor szintén jártunk nála az ügy érdekében.

KÉPVISELŐI KÉRDÉSEK

A képviselő testület legutóbbi ülésén DALIBOR ŠANDOR szemé-
re vetette Svetomir Stojanovićnak, a közművállalat igazgatójának,
hogy nem adott választ a korábbi kérdéseire, melyeket megismételt,
és írásban kérte a válaszokat.

- Működik-e a szennyvíztisztító?
- Mikor végezték utoljára a szennyvíz elemzését, és ki visel gondot a tisztító munkájáról?
- Előírászerű-e (és melyik az), hogy a szivattyús szennyvizeknek csupán öt méterre legyenek a vízvezetékűtől?
- Mely előírás rendelkezik arról, hogy a havat az utakról csak akkor kell tisztítani, ha annak vastagsága 10 centiméter?

ROBERT KARAN az alábbi kérdéseket intézte a polgármesterhez:

- Mennyibe került a Jegrickskához vezető 3,8 kilométeres gyalogút?
- Elvégeztek-e minden munkát az út építői?
- Mit terveztek, mi valósult meg és mi maradt hátra az Jegrickskáig vezető út megépítéséből?
- Miért kínálta fel lemondását a községi tanács városépítési rezortfelelőse? Van-e ennek köze a központi park fainak kivágásához és a játszótérnek a könyvtár mögé helyezéséhez?

– Egy nappal később, ahogy nála jártunk, együttes ülést tartott a köztársasági és a tartományi kormány, ahol hitelesítették a megbeszélést. Az akkori megállapodás értelmében négy szennyvíztisztító épül Vajdaságban, három a Krivaja folyó völgyében: Topolyán, Kishegyesen és Szenttamáson, valamint egy Temerinben. Az első hármat a Tartományi Nagyberuházási Alapon keresztül finanszírozzák, a temerinit pedig közvetlenül a Környezetvédelmi Minisztérium fogja segíteni. Ezt a

Az utóbbi években jelentősen bővült a szennyvízcsatorna-hálózat: tavaly a Rákóczi Ferenc utca északi részében épült meg a gerinccsatorna. Járekon a másodlagos hálózat lefektetését végzik 1430 méteren, amely mintegy száz rákapcsolást tesz lehetővé. A már meglévő hálózatra jórészt az iskolák, közintézmények, tömbházak kapcsolódtak. Folyamatban van az Újvidéki utcában a közkönyvtár mögötti nagy tömbház hálózatra való kapcsolása is (képünkön), amivel évtizedes probléma oldódik meg. A munkálatokat a helyi közművállalat munkásai végzik. Ezzel jórészt ki is merül a 2400 személy kiszolgálására tervezett jelenlegi tisztító kapacitása.

megállapodást erősítették meg a november 30-án tartott munkajellegű megbeszélésen, amelyen Filip Abramović miniszterhelyetttel Đuro Žiga polgármester és Nikola Ember polgármester-helyettes tárgyalt, és már az építés konkrét üteméről volt szó.

– Az új szennyvíztisztító építésének előszámítási értéke 420 millió dinár, és az elkövetkező három évben fizetik ki a kivitelezőnek. A minisztérium évente százmillió, a község pedig 40-40 millió dinárt törleszt. Így jön ki a tisztító előszámítási értéke. Remélni lehet, hogy az árak nem fognak változni, bár az utóbbi időben a kivitelezői árak emelkedtek. Valójában a munkálatokat két éven belül, 2020-ra kellene befejezni, csak a kifizetés történik három év alatt.

– A 18 000 főt kiszolgáló szennyvíztisztító hosszú ideig megoldaná Temerin problémáit, és fedezni fogja a lakosság szükségleteit. Ha elfogadják a két költségvetési javaslatot (a köztársaságét és a tartományit), illetve a községét, akkor hozzá lehet fogni a közbeszerzési eljárás lebonyolításához, ami nem lesz könnyű feladat, hiszen mintegy 3,5 millió eurós beruházásról van szó. Éppen ezért a 2019-es év első felé rá fog menni a versenypályázat kidolgozására – tudtuk meg a községi környezetvédelmi felelőstől.

G. B.

MUNKANÉLKÜLISÉG

Októberi adatok szerint Vajdaságban 115 310 munkanélkülit tartottak számon, közülük 59 401 volt a nő (51,5 százalék). A munkanélküliek nagy többsége (62,85 százalék) már régóta keres munkát. Az állásnélküliek 20,5 százaléka 30 évnél fiatalabb – 53,6 százalékuk nő. Az előző év végi adatokhoz képest 18 904 fővel (14,1 százalék) csökkent a munkanélküliek száma.

Ugyanebben az időben a temerini községben 1447 munkanélkülről vezettek nyilvántartást, közülük 855 volt a nő (59,1 százalék). A dél-bácskai körzetben a munkanélküliek 4,05 százaléka a temerini községből való. A munkát keresők 59,8 százaléka több mint egy éve vár elhelyezkedésre, 8,6 százaléka pedig már több mint tíz éve munkanélküli. A hosszú munkanélküliség oka a szerzett képesítések el-
évülése és a motiváció hiánya. Október végén a helyi foglalkoztatási hivatalban 73 rokkant személyt (közülük 31 nőt) regisztráltak.

LOVASBÁL

január 26-án

a Fox lakodalmos teremben

A főnyeremény egy kicsikó!

Bőséges vacsora, a vendégeket

a péterrévei Karaván együttes szórakoztatja.

A részvételi díj 1500 dinár.

Jelentkezni Morvai Sándornál, 060/090-10-15

Temeriniék a nagy háborúban 1914–1918

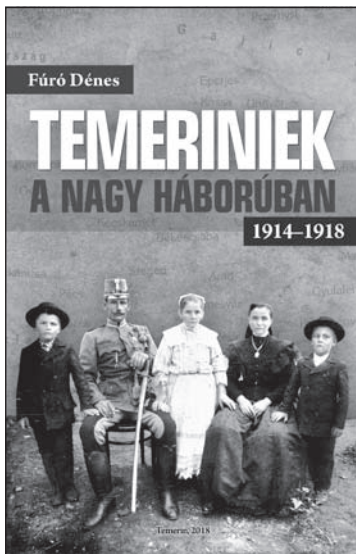
Megjelent Fúró Dénes könyve

Az Impressum Polgárok Egyesülete kiadásában néhány nappal ezelőtt hagyta el a Temerini Újság nyomdáját Fúró Dénes történelmi monográfiája az első világháborúban részt vett temerinierekről. A pályája elején járó szerző több éves kutatómunkájának eredményeit tárja az olvasók elé, felhasználva Ökrész Károly, Ádám István és Csorba Béla témát érintő kutatásait és publikációit is.

A könyv tanulmányi része külön-külön mutatja be a császári és királyi 6. (újvidéki) gyalogezred és a magyar királyi 6. (szabadkai) honvéd és népfelkelő gyalogezred harcait a balkáni, az orosz és az olasz hadszíntéren – ezekben az ezredekben szolgált a legtöbb temerini, de külön alfejezetben szól a 4-es népfelkelő huszárok (közülük több temerini) szerémségi tragédiájáról, a tengeri csatában elsüllyedt Zenta cirkáló hős halált halt temerinierekről, a hadifoglyok

kegyetlen szerbiai és albániai halálmenetéről is. Az adattár összesen 1127 frontot járt temerini katonára életrajzát tartalmazza, közülük 310-en haltak hősi halált, többen sebesüléseik, esetleg a fronton szerzett betegség miatt vesztették életüket a hadifogságban, vagy itthon, közvetlenül a háború után. A szerző közli a helyi hadikórházban elhunyt más országokból és településekről származó összesen huszonkét fő adatait is. A több mint száz fénykép és illusztráció, akárcsak a könyv egész tartalma, jól szolgálja a nemes célt: az első világháborúban hősiességgel harcoló és közülük sokan a hazáért életüket adó déd- és ükapáink emlékének megőrzését.

A könyvet a nagyközönség számára várhatóan a jövő héten mutatjuk be – helyét és idejét a Temerini Újság következő számában közöljük.

Az első temerini újszülött

2019. január 7-én 3 óra 2 perckor született meg a 2019-es esztendő első temerini újszülöttje az újvidéki szülészeten. A kisfiú súlya 3630 gramm, testhossza 50 cm, szülei Kasza Laura és Gábor. Az újszülött a család második gyermeke.

SZERB KÖZTÁRSASÁG, VAJDSÁG AT, TEMERIN KÖZSÉG, KÖZSÉGI KÖZIGAZGATÁSI HIVATAL, Szám : 111-60/2018, TEMERIN, 2018. XII. 28., Az autonóm tartományokban és a helyi önkormányzatokban a foglalkoztatottakról szóló törvény 102. szakasza (SZK Hivatalos Közlönye, 21/2016., 113/2017., 95/18. szám) alapján a Temerini Községi Közigazgatási Hivatal közzéteszi az alábbi

ÉRTESETÉS

Temerin Község Közigazgatási Hivatala NYILVÁNOS PÁLYÁZATOT hirdet MUNKAKÖR BETÖLTÉSÉRE, egy személy meghatározatlan időre történő felvételére ezen községi szerv Költségvetési, Pénzügyi és Pénztárgyi Osztályának Helyi Adó-adminisztrációs Részlegénél helyi közbevételek megfizetése végzésére, tanácsosként.

A nyilvános pályázatot a www.temerin.rs honlapon jelentettük meg.

A jelentkezési határidő az Értesítésnek a Dnevnik napilaban való közzétételétől számított 15 nap.

Marija Zec Pajfer, a Temerini Községi Közigazgatási Hivatal vezetője

Életünk és a stressz

Száztizenkét éve, 1907. január 26-án született Selye János, a stresszelmélet megalkotója

GYAKRAN HALLJUK A CÍMBEN EMLÍTETT STRESSZ SZÓT, hiszen az egyik leggyakoribb idegen kifejezés, amely az orvostudomány világából került be a közhasználatba. Manapság a Föld minden táján, sok nyelvben használják, de kevés azoknak a száma, akik tudják is, hogy a stressz fogalmának megalkotója olyan tudós elme volt, aki annak ellenére, hogy nem Magyarországon élt és kutatott, egyértelműen vállalta magyarságát, és kitűnően beszélt magyarul. Selye Jánosról van szó. Nevét azonban a magyaron kívül hiába keressük bármelyik másik nyelven, nem találjuk, mert keresztnevének német megfelelőjét használta, így lett a Jánosból Hans, a Selye vezetéknevben levő ly betűket pedig más népek li-nek ejtik, így ő csak magyarul volt Selye János, más nyelveken, az egész világon Hans Szelie. Bécsben született, apja magyar orvos, anyja osztrák volt, Komáromban járt gimnáziumba, Prágában fejezte be az orvosi egyetemet, vegyészettől is doktorált. Négy nyelven anyanyelvi szinten beszélt, hat másikon is előadott. Magukéknak tekintik a magyarok, az osztrákok, a csehek és a szlovákok, de a kanadaiak is, mivel leghosszabb ideig Kanadában dolgozott.

A STRESSZ ANGOL EREDETŰ SZÓ. Eredetileg más jelentése van, de Selye elmélete új tartalmat adott a szónak. Legegyszerűbben a szervezetre gyakorolt bármilyen eredetű káros hatást jelenti. A káros hatás nagyon sokféle lehet, hideg, meleg, extrém fizikai megterhelés, hosszabb ideig tartó erős zaj, vegyi anyagok, mérgek, baktériumok és vírusok, lelki megrázkódtatások, műtétek, de lehetne még sorolni. A stressz az adott ingerre jellemző sajátos hatás mellett kiváltja a szervezet általános reakcióját is, és ez az, ami közös minden esetben. Szívdobogás, vérnyomás-emelkedés, a belső elválasztású mirigyek válaszreakciója stb. A világ egyik legismertebb tudományos folyóiratában megjelent cikke után a kutatók ezrei vizsgálták a stresszhelyzeteket

kísérleti állatokon és emberen. Selyét többször jelölték Nobel-díjra, ő nagyon számított is rá (amit mellel sohasem kapott meg, de ez már külön történet), a legismertebb egyetemek avatták díszdoktorrá, a kiadók versengtek kéziratáért, az olvasók pedig nagy előszeretettel vásárolták könyveit, mert azokban a tudomány kérdéseit a laikusok számára is érthető nyelvezettel boncolgatta. Magyarországon is szívesen tartózkodott, előadott, több könyve magyar fordításban is megjelent, melyek sok kiadást értek meg. Egyik legismertebb könyve egyben éppen ezen írás címe is.

UTOLSÓ ÉVEIBEN SOKAT FOGLALKOZTATTA a Magyarországra való hazatérés gondolata, de a magyar kormány elfogadhatatlannak tartotta az általa támasztott (és egyáltalán nem szerény) feltételeket, így a kanadai Montraelban maradt, és ott is halt meg.

Tudománytörténeti érdekesség, hogy Selye János utolsó magyar doktorandusza dr. Szabó Sándor adatai születésű orvos volt, aki később a harvardi és kaliforniai egyetemek patológia professzora lett. Annak idején a temerini dr. Miavec Márton, a Magyar Szó újságírójaként riportot is készített dr. Szabóval, aki Adán, mestere emlékére tudományos központot kísérelt meg létrehozni, de nem járt sikerrel. Dr. Szabó szülővárosában, Adán kívánta elhelyezni azt a rengeteg tudományos közleményt, könyvet és jegyzetet, amely Selye János tudományos hagyatékát képezte írott formában, vagy a stresszel voltak kapcsolatosak. Ezt hajón 17 konténerben szállították Hamburgba, onnan pedig 42 kamionnal Szentésre.

SAJNOS A HAGYATÉK MAGYARORSZÁGI SORSA több mint szomorú. A hagyaték Szentésre, egy elhagyott katonai laktanyába került, ahol egy részéből ideiglenes kiállítást rendeztek (amit az 1990-es években jómagam is láthattam), ám az idő múlásával a költségek felemésztek az akkor már csak muzeális értéket képviselő rengeteg könyvet, folyóiratot és jegyzetet, így a papirokat kilóra eladták, és végül azok zúzdába kerültek. De Selye hagyatékából a stressz szó sokkal tágabb értelemben ma is széles körben használatos.

Dr. DUJMOVICS Ferenc

Környezetbarát játszótér a telepi ovisoknak

A Magyar Nemzeti Tanács (MNT) jóvoltából novemberben egy korszerű kültéri játszótérrel gazdagodott a telepi Napraforgó óvoda. Mint azt B. Varga-Lénárt Kornélia óvónő elmondta, egy, néhány évvel korábban kiírt pályázatnak köszönhetik az új, környezetbarát elemekből álló és a gyermekek sok készségét fejlesztő új játszótér.

Lényegében már le is mondtak arról, hogy nyertek ezen a pályázaton. Ezért kellemes meglepetés volt a számukra a kivitelező nyári telefonhívása, amely során jelentette, hogy érkeznek felmérni a terepet, mert a temerini, telepi ovi megnyerte a pályázatot.

A gyermekek és az óvoda dolgozói közössége egyaránt megörült az új játszótéres faelemeknek, melyeket novemberben helyeztek el az óvoda udvarában, mivel az előzőek már nagyon rossz állapotban voltak. Most a gyermekek kiélhetik mozgásigényüket, szabadon futkározhatnak és játszhatnak. Sajnos a csúszdák, a mászóakák, a házikók, a hinták, a

hidak stb. elhelyezését követően gyorsan beköszöntött az esős időszak, majd a hideg, havas tél, így a gyerekek alig egy-két alkalommal vehették birtokukba a játszótér.

Az óvónő elmondta azt is, hogy ennek a korosztálynak nagyon fontos, hogy legyen egy ilyen szép, korszerű játszótér. Az elemek megvédése

A gyermekek sok készségét fejlesztő faelemek

azonban a nagyobb gond a számukra, mert a kerítés ellenére is vannak olyanok, akik már kinőtték ugyan ezeket az elemeket, de használják őket, és ezzel meg is rongálják azokat.

Bemutatták a betlehemes játékokat

Civil összefogással kerekedik a hagyományos böjti rendezvény a tájházban

A tájház létezése, 2003 óta a TAKT kezdeményezésére és a Szirmai Károly MME tagjainak részvételével minden december 24-én megtartották a böjti betlehemes játékokat, mégpedig helyi gyűjtés alapján.

– Mint az évek során mindig, most december 24-én is karácsonyböjti köszöntővel kezdődött a rendezvény az alkotóházban – mondta Ádám István, a TAKT elnöke.

– Utána a Szirmai Károly MME csoportja bemutatta a betlehemes játékokat. A karácsony előtti időszakban gyakran más zsánerű rendezvényt visz színré az egyesület, ezért nincsen lehetőség

a betlehemes játékok színpadon történő bemutatására. Ezen a helyszínen azonban minden évben bemutathatjuk a gyerekeknek, a fiataloknak azt a játékot, amit ősünk valaha játszottak. Ez így volt a múltban és így lesz a jövőben is. A fő cél a játékok megismertetése a fiatalokkal, de alkalmas a pillanat a beszélgetésre is. Kiönthetjük lelkünket, elmondhatjuk egymásnak problémáinkat, terveinket. Sohasem marad el a mézespálinka, a sült hal és a szaloncukor sem. A kellemes társalgás gyakran délig is elhúzódik.

– A TAKT és a Szirmai közösen rendezett programjához az idén a Szigeti Sándor Mészegyesület mézadományal járult hozzá.

Így mondhatom, hogy ez a hagyományos rendezvény is a civil összefogás egyik szüleményévé válik. S ennek rendkívül örülnünk. Elégedettek azonban csak akkor lehetnénk, ha a fiatalok körében népszerűbb lenne a rendezvény, és évről évre többen látogatnák.

Röffencs a módi

Gyerekkoromban a disznóvágások dandárja András-naptól karácsonyig tartott. Különösen azokban a családokban, amelyekben egy disznót vágtak – a család egyéni ellátására. Tették ezt főleg abból a célból, hogy megtöltsék a gyomros zsírosdöbnyöt, meg hogy az éléskamrában lógjon legalább jó négy tábla négyujjnyi vastagságú füstölt szalonna. Erre a célra tenyésztették a jenei, a mangalica vagy a cornwall fajtákat. Ezek éves vagy másfél éves korukban váltak vágásra éretté. Mit ad Isten, jó fél század kellett ahhoz, hogy az emberek felismerjék, hogy nem is volt oly rossz az a régi étkezési mód.

Napjainkban a mangalicások jó fölserfolták a szalonna árát. Az írástudók a sütés-főzéshez megint disznósírt ajánlanak olaj helyett. A minap az Echo tévét néztem s arra kaptam föl a fejem, hogy a nézők a szalonna fogyasztásáról kérdezősködnének. A tévés válasz határozott és egyértelmű volt: a szalonnát enni kell.

Napjainkban a farsangi disznóvágások idejét éljük. Vannak, akik beérik egy féldisznóval, de akadnak még jócskán olyanok, akik ragaszkodik a hagyományos disznóvágáshoz. Nekik adunk át néhány hagyományos receptet.

Szlovák kulen: 70 kg komplett sertés-hús, 30 kg hasaalja szalonna (eltérőek a vélemények a szalonnát illetően). Fűszerek: 2 kg só, 3 kg házi őrölt paprika (bors nem kell hozzá mert elnyomja a paprika finom ízét – vélik a szlovákok), 2 dl őrölt kömény, 0,5 kg fokhagyma, 2 dl cukor. Húsdarálással vastagbélbe tölteni, hideg füstön szikkasztani, hűvös helyen érlelni.

Sonka pácolása. Vágás után a sonkát száraz sóval bedörzsöljük, három nap után páclevet készítünk: 10 liter víz, 2 kg só, 10 dkg salétrom, 10 dkg cukor, 5 dkg koriander, 10 babérlevél. Ezzel a lével leöntjük a sonkát.

Szalonna sózása, füstölése. A szalonnát vágás után jócskán bedörzsöljük sóval, forgatjuk, újból sózzuk, vastagságtól függően 2, 3, 4 hétig sóban hagyjuk, utána hideg vízben egy egész napon át áztatjuk, lemoszuk, szikkasztjuk, füstre tesszük és ott tartjuk míg sárgás-barnás színt kap.

A Kertészkedők Egyesülete e hó 19-én látványos disznóvágást tervez a Gulyás-csárda előtt a nagyközönség részére. Egész nap toros étkek, valamint töltelemek rendelkezhetők, vásárolhatók termelői áron. Este zenés disznótoros vacsora. Bővebb felvilágosítás a 842-329-es, vagy a 062/464-770-es telefonszámokon.

M. P.

PC Land Shop
TEMERIN

Újvidéki utca 342/2
(A „Beba” butikkal szemben)
064/6-138-344

*** NAGY VÁLASZTÉKBAN, KEDVEZŐ ÁRON ***

LAPTOPOK, SZÁMÍTÓGÉPEK, TABLETOK
RIASZTÓ ÉS MEGFIGYELŐ KAMERA RENDSZEREK
JÁTÉK KIEGÉSZÍTŐK (GAMER TERMÉKEK)
GPS NAVIGÁCIÓK, KÁBELOK
PECSÉTEK KÉSZÍTÉSE CÉGEKNEK
MÁRKÁS KARÓRÁK, ELEMENY KARÓRÁKBA
EGYEDI PÓLÓK KÉSZÍTÉSE

SZERVÍZ ÉS ELADÁS

Műfüves pálya épül

*A temerini TSK-nak is jut abból a pénzből,
amelyet a magyar kormány a topolyai TSC-nek adott*

A TSK labdarúgói a negyedik helyen fejezték be az őszi idényt az Újvidéki Ligában. A csapat jól kezdte a bajnokságot, hiszen az első hét mérkőzésén a lehető 21-ből 19 pontot szerzett, a folytatásban viszont nem jöttek annyira az eredmények, így nem sikerült dobogós helyről elmennie a téli szünetre. Nikola Lazić elnök azt mondta, hogy nem lehet teljes mértékben elégedett az eredményekkel, viszont jó hír, hogy jövőre befejezik az edzőterem újítását, illetve egy műfüves pálya is épül.

– Nem lehetek teljesen elégedett az őszi eredményekkel, mert jobb csapatunk van, mint ahogyan azt a táblázaton elfoglalt helyezés sugallja. Kiemelném, hogy a játékosok többsége a

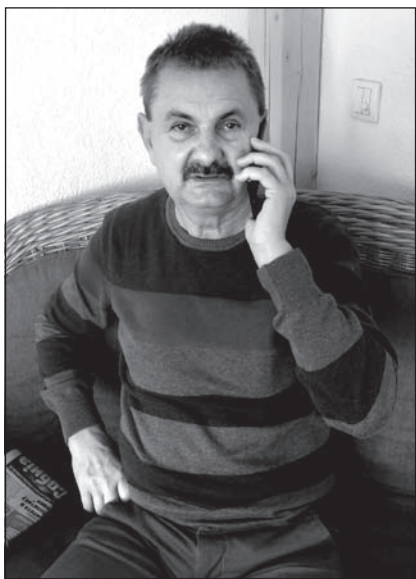
községi területéről való, illetve azt, hogy fiatalok is vannak a keretben. Több nehéz vendégszereplésünk volt, ezeket a csapatokat tavasszal majd itthon fogadjuk, és remélhetőleg jobbakké lesznek az eredmények. A rangadót az utolsó fordulóban játszottuk Temerinben a Mladosttal, egy színvonalas találkozón 2:2 lett a végeredmény. A télen erősítünk, a terv pedig az, hogy az első három hely egyikén végezzünk a bajnokság végén, noha a Mladost esélyes a bajnoki címre. Szeretnénk selejtezót vívni a feljutásért, hiszen a cél az, hogy jövőre magasabb osztályban szerepeljünk.

• **Az őszi idény első felében sokkal jobban ment a játék a TSK-nak, mint a**

második felében. Ennek mi lehetett az oka?

– A feljutásért játszott nyári sikertelen próbálkozás után edzőt cseréltünk, új játékosokat igazoltunk, és ez lendületet hozott. Valóban jól kezdtünk, az első hét fordulóban hat győzelmet arattunk. Utána becsúszott néhány nem várt eredmény, a játékvezetők sem álltak mindig a mi oldalunkon, de hozzátenném, hogy sportszerű bajnoki meccseket is játszottunk. Két éve a harmadik helyen végeztünk ebben a ligában, az előző idényben a másodikak voltunk, tehát rendre ott vagyunk az élmezőnyben. Megemlíteném, hogy erős mezőny gyűlt össze ebben az évben, a maga-

sabb osztályból kiestek jó képességű csapatok, tehát nem könnyű az élmezőnyben maradni. Elégedett vagyok azzal is, hogy sok szurkoló kilátogat a mérkőzésekre, talán többen,

Nikola Lazić

Disznóvágás (V. Z. felv.)

mint ahányan vannak egyes szuperligás csapatoknál.

• **Említette, hogy érkeznek új játékosok. Milyen posztra terveznek erősítést?**

– Az utolsó két fordulóban Branimir Antić vezette a csapatot. Az új edzővel abban maradtunk, hogy két középpályást és egy csatárt kell szerződtetni. Velük könnyebben végezhetünk a második vagy a harmadik helyen, amivel selejtezhetünk a feljutásért. Hosszú távú céljaink vannak, igaz, nem mindig könnyű előre tervezni. Úgy gondolom, hogy egy klubot először jó alapokra kell helyezni, amit nekünk sikerült az elmúlt két-három évben. Ez alatt az infrastruktúrát, a szurkolókat és a vezetőséget értem. Kiemelném, hogy a régebből összegyűlt adósságot törlesztettük, és az egyesület működőképes. Jelenleg 25 igazolt labdarúgónk van.

• **Az edző marad-e?**

– Antić edző irányítja majd tavasszal a TSK-t. Sajkásról érkezett, végzettsége szerint tornatanár. Fiatal, mindössze 38 éves, és beleillik az elképzelésünkbe. A cél az, hogy vele együtt jusunk fel a magasabb rangfokozatba. Nem mondtunk le az első helyről sem, de ennél realisabb, hogy a második vagy a harmadik helyen végezzünk. Ha nem sikerül dobogós pozícióban befejezni a bajnokságot, akkor az kudarc lesz.

• **Újítások is lesznek, ami az infrastruktúrát illeti.**

– A magyar kormány jelentős összeggel támogatja az itteni labdarúgás fejlődését. Mindez a topolyai TSC-n keresztül történik, és örömmel szolgál, hogy a mi egyesületünk is részesül ebből a pénzből. Zsemberi János, a topolyai klub vezetője járt nálunk, találkozott a vezetőségünkkel, illetve a községi vezetéssel. A topolyai segítségnek köszönhetően jövőre befejezzük az edzőterem felújítását, valamint a fő pálya mellett épül egy 20x40 méteres műfüves pálya, amelyen majd a fiatalok edzhetnek. A segédpályát és az öltözőket már felújítottuk, így mondhatom hogy adottak a feltételek a labdarúgáshoz.

• **A fiatalok részéről mekkora az érdeklődés a foci iránt?**

– Büszkéek lehetünk arra, hogy a fociiskolánknak 130 tagja van. Ha ehhez hozzáadjuk az igazolt játékosokat, illetve a veterán futballistákat, akkor elmondható, hogy legalább 200-an sportolnak a pályáinkon. Ezúttal is megköszöném a segítséget azoknak, akik bármilyen módon támogatnak bennünket. Higgye el, többen jelentkeztek, hogy segítenék a TSK-t. Nekem a legnagyobb öröm az, amikor látom, hogy sokan kint vannak a pályán és elégedetten távoznak onnan – mondta Nikola Lazić.

A TSK összesen 20 találatot ért el az őszi idényben, amivel nem tartozik a gólerős csapatok közé. Nyolc játékos talált be a riválisok hálójába: Pupovac 5 (ebből négy tizenegyesből), Savić 4, Kosic 3, Rosic 3 (egyet tizenegyesből), Sekulic 2, Zukić, Nedeljković és Malinović pedig 1-1 gólt szerzett.

TÖRŐCSIK NAGY Tamás

DUO, TRIO ÉS HOME CSOMAGOK

9900

KEDVEZMÉNYESEN

DINÁRTÓL HAVONTA

TV+NET+TEL+RIASZTÓ

www.stcable.tv

ST CABLE

PIAC, 2018. XII. 30.

Tojás	8-12 din/db
Zöldség	180-190 din/kg
Sárgarépa	60-70 din/kg
Sárgarépa	130-150 din/5 kg
Szárzabbab	250-300 din/kg
Burgonya	80-85 din/kg
Burgonya	350-din/10 kg
Káposzta	50 din/kg
Kelkáposzta	100 din/kg
Mák	800 din/kg
Savanyú káposzta	130 din/kg
Saláta	35-40 din/db
Saláta	100 din/3 db
Paradicsom	200-250 din/kg
Kékparadicsom	200 din/kg
Uborka	200 din/kg
Torma	500-600 din/kg
Karfiol	150-200 din/kg
Sampinyongomba	200 din/kg
Cékla	50 din/kg
Spenót	200 din/kg
Zeller	200 din/kg
Karalábé	50-60 din/db
Paprika	150-200 din/kg
Erős paprika	10-20 din/db
Vöröshagyma	50-70 din/kg
Fokhagyma	300-400 din/kg
Újhagyma	100 din/3 csomó
Retek	50 din/csomó
Tök	100-150 din/kg

Sütötök	50 din/kg
Reszelt sütötök	100 din/kg
Ajvár	300 din/kg
Tursija	250 din/kg
Körte	80-100 din/kg
Kivi	200-220 din/kg
Mandarin	120-130 din/kg
Narancs	80-100 din/kg
Banán	120 din/kg
Alma	30-60 din/kg
Citrom	120 din/kg
Ananász	150 din/kg
Aszalt szilva	250-300 din/kg
Aszalt füge	350-400 din/kg
Aszalt kajszi	450 din/kg
Gréprút	100-120 din/kg
Mazsola	400-450 din/kg
Dióbél	800-900 din/kg
Mogyoró	700-800 din/kg
Zsír	250 din/2 kg
Töporlyú	700 din/kg
Füstölt szalonna	800 din/kg
Füstölt kolbász	900 din/kg
Szerbkolbász	250 din/kg
Disznósajt	300-350 din/kg
Füstölt csont	200 din/kg
Paradicsomlé	150 din/l
Túró	250 din/kg
Tejfel	50 din/0,2 l
Tej	50 din/l
Hajtogatott sajt	700 din/kg
Ponty	430 din/kg

TolsztoLOBik	250 din/kg
Melasz	150 din/kg
Virágcsokor	300-600 din/db
Pálinka	400-500 din/l
Méz	600-800 din/kg

VÁSÁR, 2018. XII. 30.

Malac	280-300 din/kg
Bárány	300 din/kg
Birka	200-220 din/kg
Ló	1-1,5 euró/kg
Kecske	5000 din/db
Kisborjú	300-500 euró/db
Vadkacsa	1500 din/pár
Galamb	500 din/db
Kakas	10 euró/db
Puli	1500 din/db
Üvegkorsó 10 l	1000 din/db
Üvegkorsó 50 l	2000 din/db
Falétra	3000-5000 din/db
Ásó, villa, lapát	800-1000 din/db
Balta	500-600 din/db
Fejsze	1700 din/db
Hólapát	500 din/db
Kaszanyél	400-500 din/db
Kaszapenge	1200-1500 din/db
Metszőolló	400-600 din/db
Szalmabála	100-150 din/db
Fűszénabála	200 din/db
Hereszénabála	280 din/db
Kissöprű	80-100 din/db
Ciroksöprű	200-250 din/db
Korósöprű	300-350 din/db
Biciklikosár	1200 din/db
Piaci karkosár	800-1200 din/db
Káposztagyalu	3000-4000 din/db
Kolbásztöltő	6000 din/db
Műbél	250-300 din/10 m
Disznóölő puska	4500 din/db
Bárd	2500 din/db
Disznóvetető	4000-5000 din/db
Öntöttvas rostély	3000 din/db
Diódaráló	500-600 din/db
Mákdaráló	1000 din/db
Húsdaráló	2500-3000 din/db
Talicska	2700 din/db
Kéménytisztító kefe	300 din/m
Bőrklumpa	2000-3000 din/pár
Szánkó	3000-5000 din/db
Kutyaház	30-40 euró
Subara	2000 din/db
Gyümölcsfa	200-250 din/db
Malacpecsenye	1400 din/kg
Báránypecsenye	1600 din/kg
Kürtöskalács	150 din/db
Dióscucorka	70 din/0,10 kg
„Mészetcukor”	80 din/0,10 kg
Mézes pogácsa	150 din/0,5 kg
Aprósütemény	600 din/kg
Házi pálinka	500 din/l
Házi szappan	100 din/db
Szederbor	300 din/l
Vörösbör	400-500 din/2 l

A temerini iparosság 1892-ben

Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter rendeletére 1892-ben a népszámlálási adatok alapján elkészítették és kiadták Magyarország iparosainak és kereskedőinek név- és címjegyzékét. A temerini ipartestület ekkor még csupán négy éve állt fenn, de megléte már jelezte a liberális kapitalizmussal bekövetkezett változásokat, a vállalkozó szellem és a kereskedelem megelevenedését. Mindez az akkori mezőváros nyújtotta viszonylag szerény lehetőségek között még nem kapott igazi lendületet, első jelei azonban már megjelentek.

A név- és címjegyzék – bármennyire is hasznos és érdekes volna ez a mai temerinié számára – csupán a városi rangú településeknél tüntet fel utcaneveket, házszámokat, a nagyközségek, így a miénk esetében már nem, pedig egy híján 190 iparost és kereskedőt említ név szerint, betűrendbe sorolt hivatalosan elismert foglalkozások alá besorolva. Ennek alapján megállapítható, hogy a 19. század utolsó évtizedének elején a temerini iparosok és kereskedők 37 foglalkozást űztek, ebből 29 tágabb értelemben az iparhoz, 8 a kereskedelemhez köthető. Gyártáshoz, nagyobb vállalkozáshoz a településen nincs, gőz- és malmalomban tulajdonos is csak három, s feltűnő, hogy itt még egyetlen helyi cséplőgép-tulajdonos sem tartanak nyilván, pedig a környéken ekkor már megjelentek az ún. „tüzesgépek”, például Törökbecsén, sőt még Bácsföldváron is számon tartott egyet az országos jegyzék.

Az ipart űző mesteremberek között a legtöbb kovács (16) vagy takács (16). Az első mesterség esetében ezt a nagyszámú igavonó állat, elsősorban a ló tette parancsoló szükségé, a másodiknál viszont ez annak a jele, hogy a szövőipar és a

Petrőci cirokseprű és csúrogi szánkó a temerini vásáron

kereskedelem még nem szorította ki a hagyományos iparágat, amely fölött azonban ekkor már meghúzták a lélekharangot. Igaz ez a cipészekre (11) és a csizmadiaakra (5) is – az ő háttérbe szorulásuk azonban évtizedekkel később fog bekövetkezni. Ekkor, és még hosszú évtizedekig virul a szabóipar is, a férfidivatot 15 mester műhelye szolgálja, viszont teljesen érthetetlen, hogy 1892-ben Temerinben még egyetlen egy női szabót sem regisztráltak. Pedig a környező településeken – és nemcsak a városokban – már virágozik a szakmának ezen ága is.

A helyi kereskedelmet (rőfös- és kézmű-árús, szatócs, bőrkereskedő, üveggereskedő, mészkereskedő, fűszer- és gyarmatáru) nem teljesen ugyan, de nagyobbrészt zsidó származású személyek, illetve családok tartják kézben, a német kisebbség és az elmagyarosodott német családok inkább bizonyos iparágakban dominálnak: borbélyok, kovácsok, gép- és műlakatosok, kötélgyártók. (A kötélgyártók körében ez a hagyomány ötven év múlva is fennmaradt, s miután származásuk miatt a szakma helyi képviselőit 1944-ben elűldözték vagy internálták, helyükre az akkor alakított kötélgyártó-szervezetbe magyarokat állítottak, akik földvári mesterektől tanulták el lépésről lépésre a szakma fortélyait.)

Több szűcs (10), bognár (10), asztalos (9), mészáros (8), ácsmester (7), kőművesmester (7) és fazekas (5) is szorgoskodik segédeivel és inasaival. A nyolc mészáros mellett három hentes gondoskodott a húsellátásról, bár nyilvánvaló, hogy a község lakosságának többsége, különösen a gazdálkodók, a húsért nemigen szaladtak a mészárszékekbe. (A jegyzék összeállítói még megkülönböztették a mészárosot a hentestől, e foglalkozásnevek jelentése mára összeolvadt s el is homályosult. A hentes elsősorban disznók vágásával és disznóhús értékesítésével foglalkozott, a mészáros viszont egyéb, a sertésnél

December utolsó előtti napjára esett a tavalyi év utolsó állat- és kirakodóvására. A hideg időben felemásra sikeredett a rendezvény, mivel kevés volt az árus, és még kevesebb a vásárló. Egyesek csak megszokásból, kedvtelésből, mások pedig szórakozásból látogattak ki a vásártérre. A maroknyi vásárlátogató között azért akadt néhány komoly szándékú is. Ők főleg birkát és malacot vettek. Vásárlási szándéktól függetlenül mindenki meghúzhatta a kínálatban levő valamelyik malac farkát abban a reményben, hogy ez majd szerencsét hoz neki a 2019-es esztendőben! (M. D.)

nagyobb állatokat is vágott és kimért.)

Jelentős a száraz- és szélmalom-tulajdonosok száma is (15), bár egy korabeli kataszteri térképen ettől több szárazmalmot találtunk, ezeket igásállatokkal hajtották meg. Szélmalom 3-4 lehetett, egy a nyugati, egy másik a keleti bikaistállónál, egy az Újsoron, egy pedig a későbbi Pocajt-malom közelében. Mindössze négy pék foglalkozott kenyérsütéssel, ez érthető, hiszen a hagyományos munkamegosztásban a kenyérsütés a háziasszony feladata volt, pékhez még az 1950-es években is viszonylag kevesen jártak, ha csak nem azért, mert az otthon bedagasztott és megkelesztett kenyeret, vagy a vasárnapi mákos, diós, szentkenyeres keletet a pék kemencéjében süttették meg.

1892-ben Temerinben három kádárt, két kalapost, egy kocsi gyártót, két szíjgyártót, egy tímárt és egy szűrszabót is bejegyezték az iparosok lak- és címjegyzékébe. Fiatalabb olvasóink számára alighanem kínaiul hangzanak e régi foglalkozásnevek, ezért hát nem árt, ha egyiket-másikat röviden megmagyarázzuk: a kádár (régebben pintérnek is hívták) hordókat, dézsákat, kádakat faragott és állított össze, Temerinben utolsó képviselője Skrabán András volt, aki örökölte apja foglalkozását, utóbbinak a neve szerepel a névjegyzékben is. A tímár állatok nyers bőrét cserezte, készítette elő, tartósította és adta tovább későbbi felhasználás céljaira. Egykor tulajdonképpen a vargák egy része is tímár volt, a két szakma nem mindig különült el határozottan. A szűrszabó házi szövésű, az iparinál durvább gyapjúposztóból szabta és varrta ruháit – nem feltétlenül a cifraszűröket (de valószínűleg azokat is, ha volt rá igény), hanem a hagyományos paraszti viselet hétköznapi darabjait.

Végül logikusan merül fel a kérdés: és szomjukat 130 évvel ezelőtt a szorgalmas temerinié vajon hol oltották? Ha abból indulunk ki, hogy csupán négy kocsmárosról tud a név- és címjegyzék, ami nyilván ugyanennyi kocsmát is jelent (egyiknek, a Két csillagnak tudjuk a nevét is), és hozzátesszük, hogy a nagyközségnek közel kilencezer lakója volt, akkor általános közérkölcsei állapotaink későbbi és mai romlásának egyik okát, aki akarja, ebben már meg is találhatja. De azért ne ítéljünk elhamarkodottan: a négy kocsmával mellett még számtalan hely és alkalom (zugkocsmá, muri, sokatmondóan ivónak nevezett alkalmi táncmulatság, saját termésű borocská) kínálkozott arra, hogy borba vagy pálinkába fojtsák bánatukat, vagy efféle nedűvel fokozzák jókedvüket vagy haragukat hajdani eleink.

CSORBA Béla

VÉGSŐ BÚCSÚ

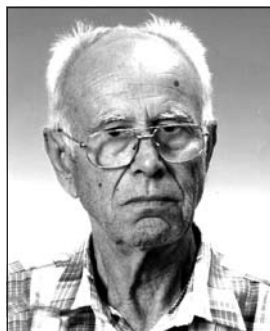
Nagybácsinktól

SÁFÁR Lászlótól
(1933–2019)

Csendes legyen álmod,
találj odafenn örök boldogságot.
Kísérje utadat Isten és az ég,
a felhőkön túl, találkozunk még.

Emléked megőrzi Anci és Feri**VÉGSŐ BÚCSÚ**

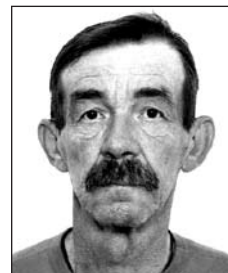
Fájó szívvel búcsúzunk sógorunktól

SÁFÁR Lászlótól
(1933–2019)

Ott pihen, ahol már nem fáj semmi,
nyugalmát nem zavarja senki.
Sírjára szálljon áldás és nyugalom,
emléke szívünkben örökre megmarad.

Emlékét megőrzi a Vučenović család**MEGEMLÉKEZÉS**

Szomorú hat hete, hogy sze-
retett testvérünk és élettár-
sam örök nyugalomra tért

PAPP József
(1960–2018)

Búcsú nélkül távoztál tőlünk,
nem hallottuk
utolsó sóhajod.
Fáradtságos életeden át,
miénk volt
minden gondolatod.

Mindent megtettél,
de szomorú lett a vége.
Kérjük az Úr Jézust,
vegyni kegyelmébe!

**Emléked őrzi gyászoló
testvéreid, Mari és Anna
családjukkal, valamint
élettársad, Katalin**

APRÓHIRDETÉSEK

• Vásárolok hagyatékot, használt bútorokat és minden fe-
lesleges tárgyat padlásról, garázsból, pincéből. Telefon-
szám: 063/8-043-516.

• Hízók, öreg disznó és fehér libák eladók. Telefon: 840-163.

• Idei pulykák eladók. Rákóczi Ferenc utca 193., telefon-
számok: 842-687, 061/13-45-787.

• Tritikálé eladó. Telefonszám: 063/58-30-08.

• Kanizsai Potisje gyártmányú Continental (TIP 22) 560
darab öreg cserép eladó, darabja 25 dinár. Telefonszám:
064/47-99-199.

• Eladó használt varrógép, többfajta gázkályha, kultivátor, fém
kerti garnitúra, kanapék, fotelok, szivacs sarokgarnitúra, komód,
könyvespolc, szekrény, üvegtálak, vázák, gobelinek. Érdek-
lődni a 060/033-90-98-as telefonszámon.

• Építkezési telket, vagy bontásra való házat keresek a köz-
ponthoz közel. Telefonszám: 063/541-244.

• Téli disznóvágást vállalok, 17 Din/kg. Telefonszám: 062/163-
04-07.

• Különböző méretű vákuumozott ablakok és egy ajtó, tok
nélkül, valamint egy sarokrészes ágy eladó. Telefonszám:
063/8-503-307.

• Vásárolok rosszvasat, papírt, rezet, messzinget, alumíniumot,
ólmot, kályhákat, villanymotorokat, autókat, elektromos készü-
lékeket, régi kábeleket, antikvitásokat, régi pénzt, képregényt,
albumot képecskéekkel. A legjobb árat fizetem, azonnal. Tele-
fonszám: 064/468-23-35.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS**SÁFÁR László**
(1933–2019)

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak a rokonoknak, ba-
rátoknak, utcabelieknek, ismerősöknek és végtiszteletadóknak,
akik drága szerettünket utolsó útjára elkísérték, koszorú- és vi-
rágadamányukkal, részvényt nyilvánításukkal és vigasztaló sza-
vaikkal mély fájdalomunkon enyhíteni igyekeztek.

Külön köszönetet mondunk Rózsának az ápolásért, Szungyi
László esperes atyának és a kántor úrnak a megható gyász-
szertartásért.

Legyen áldott az emléked,
békés a pihenésed!

Gyászoló fiad és unokád**MEGEMLÉKEZÉS**

Szomorú egy éve, hogy
nincs közöttünk szere-
tett anyósom, mamánk és
dédmamánk

**NAGYNÉ
PÁLINKÁS Viktória**
(1928–2018)

Gyertyákat gyújtunk és
mécseseket,
ezek a fények
világítsanak neked.
Örök világosságban,
fényességben nyugodj,
soha el nem felejtünk,
biztosan tudod!

**Emléked szeretettel őrzi
menyed, Rózsa, unokáid,
Szilvia és Timea,
unokavejeid, Csaba és
Szilveszter és négy
dédunokád, Anita
és Dávid, valamint
Ákos és Amanda**

Miserend

11-én, pénteken 8 órakor: szabad a szándék.

12-én, szombaton 8 órakor: a hét folyamán el-
hunytakért, valamint: †ifj. és id. Zsúnyi Károly és
elh. hozzátartozókért, valamint: †Jánosi Imre lelki
üdvéért.

13-án Urunk megkeresztelése, a Telepen 7 óra-
kor: a népért, a plébániatemplomban 8.30 órakor:
†Nagyidainé Jankovics Margit és a család elh. tagja-
iért, 10 órakor: †Mondovicsné Mester Margit, elh.
szülőkért, és a család összes elhunytjaiért.

14-én, hétfőn 17 órakor: szabad a szándék.

15-én, kedden 8 órakor: szabad a szándék.

16-án, szerdán 8 órakor: †id. Zsúnyi Károlyért.

17-én, csütörtökön: 8 órakor: szabad a szándék.

**Névjegykártyák, meghívók,
öntapadó feliratok, cégtáblák stb.
a Temerini Újság nyomdájában.**

Tel.: **843-750**

**Különböző rendezvényekre
bérelhető**

a felújított, patinás

GULYÁSCSÁRDATel.: **842-329, mob: 062/464-770****Plébánia: 844-001**

MEGEMLÉKEZÉS

Fájdalmas egy éve, hogy nincs közöttünk szeretett édesanyám, mamánk és dédink

**NAGYNÉ
PÁLINKÁS Viktória
(1928–2018)**

Csendesen alszik, megpihent végleg, angyalok bölcsője ringatja már. Nem jöhet vissza, hiába hívjuk, emléke szívünkben otthonra talált!

Fájó szívvel emlékeznek rád szeretteid

VÉGSŐ BÚCSÚ

Szeretett édesapámtól és nagyapámtól

**SÁFÁR Lászlótól
(1933–2019)**

Küzdelmes volt az út, mely véget ért. Fáradt tested megpihenni tért. Végső utadra indulj megnyugodva, szeretetünk elkísér a hosszú úton.

Legyen pihenésed békés!

Fájó szívvel búcsúzik tőled fiad, Zoli, unokád, Tímea és barátja, Moricius

MEGEMLÉKEZÉS

Egy éve, hogy nincsenek közöttünk szeretteink

**VÍGI Katalin
(1941–2018)**

**VÍGI Ferenc
(1937–2017)**

Tovaszállt egy év, de nem halványul az emlék. Bennünk él egy kép, milyenek voltatok nem is olyan rég. De az élet csendben megy tovább, a fájó emlék elkísér egy életen át. Szívünkben értetek fájó könny fakad, emléketek szívünkben örökké megmarad.

Emléketek őrzik fiaitok: Ferenc és László családjával

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú hat hete, hogy nincs közöttünk szerető gyermekünk és egyetlen testvérem

**ifj. MOISKO Imre
(1963–2018)**

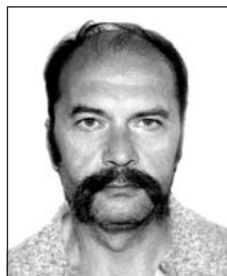
Búcsúzó nélkül, tragikus hirtelenséggel mentél el, de mindig itt vagy velünk, mégis oly távol. Mi tudjuk egyedül, mennyire hiányzol. Nyugodjál békében!

Emléketek őrzik fájó szívű szüleid és húgod, Leila családjával

Temetkezési vállalat, Népfront u. 109., tel.: 842-515, 062/88-51-513

MEGEMLÉKEZÉS

**PASTYIK Mátvás
(1952–2019. 1. 1.)**

**SKELEDŽIJA Anđelka
(1963–2019. 1. 3.)**

**özv. MEZŐNÉ
ZSÚNYI Margit
(1943–2019. 1. 7.)**

temerini lakosokról.
Nyugodjanak békében!

MEGEMLÉKEZÉS

Egy éve elhunyt testvéremre emlékezünk

**JÁNOSI Imre
(1950–2018)**

Minden mulandó e világon, mint a harmat a virágon, csak egy nem, amely a sírig elvezet, az örök hű emlékezet.

Öcséd, Bandi családjával

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú egy éve, hogy örökre itt hagyott szeretetünk

**JÁNOSI Imre
(1950. I. 13.–2018. I. 13.)**

Szomorú az út, mely sírodhoz vezet, fájdalmas év múlt el nélkülöd.

Nyugodjál békében!

Gyászoló családja

MEGEMLÉKEZÉS

a héten elhunyt

**SÁFÁR László
(1933–2019)**

temerini lakosról.
Kegyelettel emlékezünk azokra, akiket az Úr magához szőlított!

FELTÁMADUNK

Temetkezési magánvállalat
tul.: LACKÓ Tünde
Népfront u. 52.,
tel.: 843-079

VÉGSŐ BÚCSÚ

Nászasszonyunktól

**HEGEDŰS Rozáliától
(1943–2018)**

Szeretteid nélkülöd élnek, de szívünkben megőrzik téged.

Nyugodjál békében!

Emléked megőrzi nászasszonyod és nászod

Egyházközségünk honlapjának címe:
www.plebania.temerin.info

**Irodaidő a plébánián:
munkanapokon 9–10 óráig, hétfő kivételével.**

Párosverseny a sportcsarnokban

Az asztalitenisz klubban a hagyományos Vegyelek Open nevű versennyel zárták az évet, amelyen az egyesület tagjai és barátai vettek részt. Összesen 12 páros nevezett a sportcsarnokban sorra kerülő tornára, melynek legjobbjai érmet kaptak. Az első helyet Faragó György és Strahinja Fabri szerezte meg, a második helyen Marko Puhača és ifj. Orosz András végzett, a harmadikon pedig Törőcsik Nagy Tamás és Veljko Puhača. A verseny támogatói ajándékot biztosítottak annak a két játékosnak, aki a legtöbbet hangoskodott a verseny során. A serleget id. Orosz András és Mladen Puhača „érdemelték ki”. A torna után ebéddel folytatódott a társalgás az asztalitenisz klubban.

A verseny résztvevői

Díjak a legjobb sportolóknak

Az év végén kiosztották a község legjobb sportolójának járó díjakat. Az eseményen részt vett Đuro Žiga polgármester és Pásztor Róbert, a községi képviselő testület elnöke.

A felnőtt női mezőnyben Sanela Vajagić, a temerini Tao S karatézója lett az év sportolója, aki három érmet nyert tavaly a világbajnokságon. A férfiak között Nikola Bobić, a szőregi hegymászó egyesület tagja kapta a díjat, aki feljutott a 7134 méter magas Lenin-csúcsra. Ez a hegység Kirgizisztán és Tádzsikisztán határán található.

A legjobb fiatal temerini sportolójának járó díjat Ana Petrović érdemelte ki a lányok mezőnyében. Ő volt a csapatkapitánya annak a 14 éven aluli együttesnek, amely országos bajnoki címet nyert. A fiúknál Marko Gernek az év sportolója, aki a temerini Sparta kick-box egyesület tagjaként több érmet nyert az országos korosztályos bajnokságon.

Az év sportmunkása Varga Béla, a Castle Archery íjászkлубból, a legjobb edző pedig Igor Pavlik, az aikidó egyesületből. A klubok mezőnyében a járeki Mladost labdarúgói végeztek az élen, akik a harmadosztályban megfelelő szerb ligában versenyeznek, az országos kupában pedig a tízenhatodikként jutottak.

A dobogósok

Az életműdíjat Slavka Kojić, a Temerin női kézilabda egyesület egykori játékosa, jelenlegi alelnöke kapta.

Az általános iskolák legjobb sportolóját is elismerésben részesítették. A Kócai Imre Általános Iskolából Biacs Natália cselgáncsozó kapott díjat, aki első helyezést ért el az iskolák országos bajnokságán.

T. N. T.

Kiváló minőségű
4 HOLD SZÁNTÓFÖLD ELADÓ
a Fehérárok határrészben,
első osztályú, sík egyenes föld
part és lapos rész nélkül.
Ára 42 ezer euró.

Telefon: 063/50-00-88

TEMERINI ÚJSÁG

Helyi független tájékoztató hetilap. Cím: 21235 Temerin, Petőfi Sándor u. 70., tel.: 843-750. A lapban megjelent cikkek nem fejezik ki szükieszerűen a kiadó véleményét. Kéziratokat, fényképeket, elektronikus adathordozókat stb. nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. Főszerkesztő: Dujmovics György. Tördelőszerkesztő: Borda Ákos. Terjeszti: Koroknai Károly, Temerin, Pašić u. 26., tel.: 842-709. Az apróhirdetések és reklámok leadhatók személyesen vagy telefonon a szerkesztőségben és a lap terjesztőjénél. A Temerini Újság 1995. március 16-tól jelenik meg önfenntartó magánlapként. Nyomda: Temerini Újság. Regisztrációs szám: NV000530. CIP – Katalógizacija u publikaciji Biblioteka Matice srpske, N. Sad. 659.3(497.113 Temerin) COBISS.SR-ID 103792391. Kiadó/izdavač: Internet štamparija, matični broj 64287109 • Temerinske novine, nezavisni informativni nedeljnik na mađarskom jeziku

ISSN 1451-9216

9 771451 921008 >